

Gymnázium, Praha 9, Českolipská 373

Maturitní témata z českého jazyka a literatury

- 1. Počátky slovesného umění, památky orientální literatury s důrazem na Bibli**
charakteristika nejstarších žánrů ústní lidové slovesnosti, výčet nejznámějších literárních památek staroorientálních literatur, Bible
- 2. Antická kultura starého Řecka a římské říše jako základ evropské vzdělanosti**
obecná charakteristika řecké a římské kultury, periodizace řecké a římské literatury, stěžejní autoři a jejich díla v jednotlivých obdobích
- 3. Vývoj našeho a světového středověkého písemnictví, středověká tvorba v evropských literaturách**
obecná charakteristika základních myšlenkových a uměleckých proudů středověku, evropská hrdinská a rytířská epika, dvorská lyrika, stěžejní díla jednotlivých století českého středověku (9. – 15. století)
- 4. Renesance, humanismus a baroko ve světové literatuře**
historické souvislosti renesance a humanismu a jejich základní rysy, stěžejní díla národních renesančních literatur, definice renesančních žánrů, základní rysy barokní literatury, přehled nejznámějších děl barokní literatury
- 5. Renesanční humanismus a baroko u nás - česká pobělohorská literatura, J. A. Komenský; česká literatura první a druhé fáze národního obrození**
specifičnost českého renesančního humanismu, česká a latinská humanistická literatura, vliv historických událostí na českou literaturu, charakteristické rysy baroka, 3 linie české barokní literatury – domácí a exilová literatura, lidová slovesnost, historické předpoklady vzniku národního obrození, významné osobnosti 1. a 2. fáze NO, počátky novinářství, dramatu, pokusy o moderní poezii, panslavismus, ohlasová poezie
- 6. Klasicismus, osvícenství a preromantismus (sentimentalismus) v evropské literatuře**
charakteristika klasicismu a osvícenství, vzájemná souvislost, nejznámější díla národních literatur ovlivněná klasicismem a osvícenstvím, encyklopedisté, charakteristika preromantismu a významných děl, hnutí Sturm und Drang
- 7. Romantismus a počátky realismu v české literatuře**
porovnání tří přístupů k literární tvorbě 30. – 40. let 19. století, počátky realismu, specifičnost realistických tendencí v dílech českých autorů
- 8. Romantismus ve světové literatuře**
obecná charakteristika romantismu, podoby literárního romantismu, stěžejní autoři jednotlivých národních literatur, zvláštnosti národních literatur
- 9. Realismus ve světové literatuře 2. poloviny 19. století**
obecná charakteristika realismu, podoby literárního realismu, stěžejní autoři jednotlivých národních literatur, zvláštnosti národních literatur
- 10. Tvorba májovců s důrazem na dílo J. Nerudy, ruchovci a lumírovci**
literární ovzduší 50. let 19. století, almanach Máj, stěžejní představitelé májovců a jejich díla, Jan Neruda, lumírovci – program a jeho realizace v dílech, ruchovci - program a jeho realizace v dílech
- 11. Kritický realismus a naturalismus v české próze - historická a venkovská próza 80. a 90. let 19. stol.**
specifické rysy českého kritického realismu, venkovská próza, historická próza, pražský román, naturalistické tendence v české literatuře, rukopisné boje
- 12. Světová poezie přelomu století a 1. poloviny 20. století**
charakteristika impresionismu, symbolismu, secese a dekadence, nejznámější představitelé těchto směrů v literatuře a jejich díla, „prokletí básníci“, význam tvorby G. Apollinaira, charakteristika kubismu, futurismu, expresionismu, dadaismu a surrealismu, nejznámější představitelé těchto směrů v literatuře a jejich díla
- 13. Česká poezie na přelomu 19. a 20. století**
Česká moderna, manifest České moderny, generace buřičů, česká dekadence, Moderní revue, Katolická moderna

14. Česká poezie 1. poloviny 20. století

Devětsil, charakteristika proletářské literatury, poetismu a surrealismu, metafyzická linie, stěžejní autoři těchto směrů a jejich díla, velikáni naší meziválečné poezie, vrcholy poezie za války

15. Světová próza 1. poloviny 20. stol., pražská německá literatura

základní atributy moderní prózy 1. poloviny 20. století, pražská německá literatura, velikáni národních literatur

16. Demokratický proud v české próze mezi svět. válkami s důrazem na dílo K. Čapka

vymezení základních myšlenek demokratického proudu, projevy pragmatismu a demokratičnosti v dílech představitelů tohoto proudu, život a dílo Karla Čapka

17. Společenský román a imaginativní próza mezi svět. válkami v české literatuře, ruralismus, katoličtí autoři, česká psychologická a expresionistická próza

společenský román, imaginativní próza, ruralismus a katoličtí autoři, objasnění pojmů psychologická a expresionistická próza, autoři psychologických románů a povídek, významná expresionistická díla

18. Próza a poezie ve světové literatuře v 2. polovině 20. století

charakteristika pestré mozaiky proudů a směrů světové literatury 2. poloviny 20. století, existencialismus, neorealismus, beatnici, rozhněvaní mladí muži, nový román, absurdní literatura, magický realismus, postmodernismus, poezie, oblíbené žánry (sci-fi, fantasy, detektivní literatura), nositelé Nobelovy ceny

19. Česká exilová literatura 2. poloviny 20. století – próza, poezie

životní osudy jednotlivých spisovatelů, jejich díla, nakladatelství, význam pro českou literaturu

20. Česká literatura po roce 1945 – oficiální, samizdatová (próza, poezie)

historické milníky ovlivňující českou prózu a poezii po 2. světové válce, významné osobnosti, jejich díla, literární skupiny, nová jména v literatuře

21. Vývoj českého dramatu

počátky dramatu a jeho vývoj do 1. poloviny 18. století, divadlo v době národního obrození, vývoj divadla v 2. polovině 19. století, Národní divadlo, vliv moderních uměleckých směrů na divadlo 1. poloviny 20. století, projevy ideologie v dramatu 2. poloviny 20. století, vrcholy české dramatické tvorby 2. poloviny 20. století

22. Vývoj světového dramatu

vývoj antického divadla, stěžejní autoři a jejich díla v období renesance, baroka, klasicismu, preromantismu, vrcholy divadelní tvorby romantismu a realismu, milníky v divadle 20. století

23. Humor a satira v české i světové literatuře

definice pojmů humor, satira, ironie, sarkasmus, vývoj humoru a satiry v české a světové literatuře, stěžejní autoři a témata, vybraný autor (autoři)

24. Obraz světových válek a konfliktů v české i světové literatuře

různé přístupy k vyobrazení války v dějinách literatury, obraz 1. a 2. světové války v literatuře, tematika holocaustu v české i světové literatuře

25. Literatura pro děti a mládež

charakteristika žánru, stěžejní autoři v české a světové literatuře